

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
05.04.2021. - 09.04.2021.

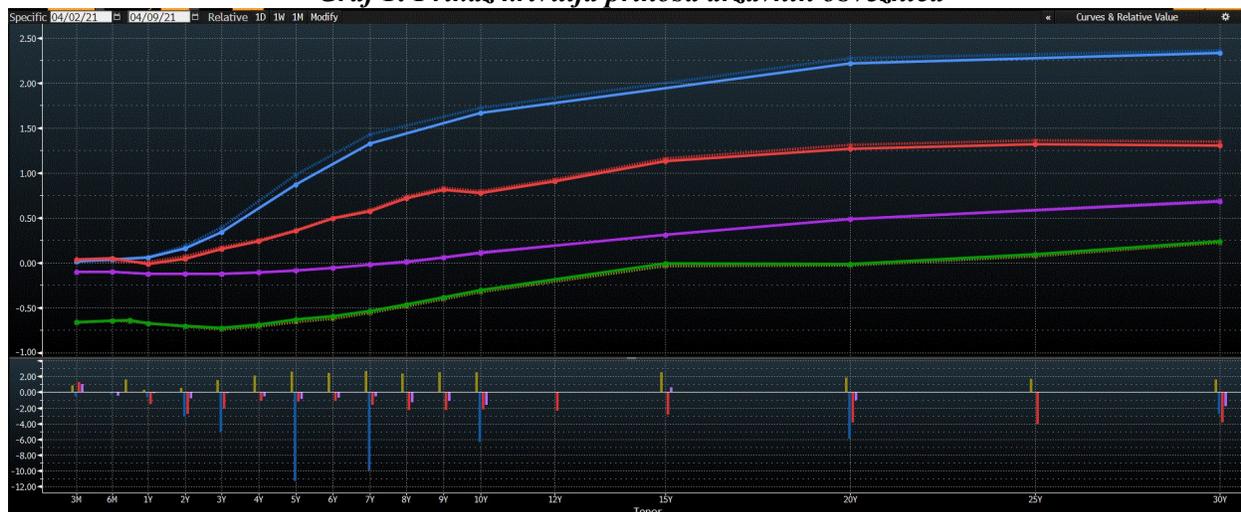
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan						
	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21	2.4.21	-	9.4.21				
2 godine	-0,71	-	-0,70	↗	0,19	-	0,15	↘	0,08	-	0,05	↘	-0,11	-	-0,12	↘
5 godina	-0,66	-	-0,63	↗	0,98	-	0,86	↘	0,37	-	0,35	↘	-0,08	-	-0,08	→
10 godina	-0,33	-	-0,30	↗	1,72	-	1,66	↘	0,80	-	0,77	↘	0,13	-	0,11	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	2.4.21	-	9.4.21	
3 mjeseca	-0,634	-	-0,640	↘
6 mjeseci	-0,649	-	-0,649	→
1 godina	-0,597	-	-0,639	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 09.04.2021. godine (pune linije) i 02.04.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su povećani u odnosu na prethodni tjedan, pri čemu su prinosi njemačkih obveznica zabilježili rast između 1 i 2,5 bazna boda. Izraženiji rast zabilježile su španjolske i italijanske obveznice srednjeg i dužeg roka dospijeća, čiji su prinosi povećani između 5 i 10 baznih bodova.

Ministar financija Francuske Le Maire je početkom prošlog tjedna objavio nove, slabije, prognoze rasta GDP-a zemlje za ovu godinu koje sada iznose 5%, dok su prethodne prognoze ukazivale na rast od 6%. Smanjenje prognoza ekonomskog rasta dolazi nakon najnovijeg najavljenog lockdowna širom zemlje u trajanju od četiri tjedna, te se očekuje da će se iste odraziti na ekonomiju. Član UV ECB Weidmann je izjavio da eurozona daleko zaostaje za ekonomskim oporavkom koji je započeo u SAD, a usljed borbe i

pokušaja uspostavljanja kontrole nad trećim valom pandemije, a istovremeno je došlo i do poremećaja kampanje cijepljenja. U skladu s tim, on je upozorio da prognoze GDP-a za ovu godinu, a koje je ECB tek revidirala u ožujku (4,0%), možda neće biti moguće dostići ukoliko dođe do produžetka restriktivnih mjera. Također, za Njemačku, Weidmann je izjavio da se čini malo vjerojatnim dostizanje prognoza ekonomskog rasta od 3% ove godine, a što je prognozirano u prosincu prošle godine, navodeći kao razlog restriktivne mjere uvedene s ciljem kontrole COVID19. Ipak, smatra da bi 2022. godina mogla da bude bolja nego je ranije očekivano. Pored opreznih izjava vezano za pitanje ekonomskog oporavka u eurozoni, tijekom prošloga tjedna europski zvaničnici su upozoravali na isuviše sporu implementaciju raspodjele sredstava po osnovi EU fonda oporavka vrijednoga 750 milijardi EUR, kao i da bi neglasovanje u korist ovih mjera moglo imati veoma negativan utjecaj po ekonomski oporavak eurozone. Također, još uvijek je prisutan problem rasta broja zaraženih, a što svakako negativno djeluje na ekonomske izgleda zbog restriktivnih mjera koje se sprovode s ciljem suzbijanja širenja pandemije.

Bloomberg je u prošlom tjednu objavio da je višak novca u ekonomiji eurozone dostigao 4 bilijuna EUR (uduplan iznos u proteklih godinu dana), jer su financijske institucije povećale sredstva koja drže kod ECB nakon što je ova institucija povećala kreditiranje banaka jeftinim kreditima, te ubrzala tempo kupovina obveznica s ciljem ograničavanja rasta troškova financiranja. Kao rezultat toga, višak likvidnosti je zabilježio oštar rast u usporedbi s razdobljem od prije 10 godina kada je iznosio nula.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti – EZ VELJAČA	8,1%	8,3%	8,3%
2.	Stopa nezaposlenosti – Belgija VELJAČA	-	5,7%	5,6%
3.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.) VELJAČA	8,9%	10,2%	10,3%
4.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000) OŽUJAK	-	-59,1	44,4
5.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ TRAVANJ	6,7	13,1	5,0
6.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.) OŽUJAK	52,5	53,2	48,8
7.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR) VELJAČA	20,3	18,1	13,8
8.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR) VELJAČA	-	-5,25	-4,19
9.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G) VELJAČA	1,3%	1,5%	0,4%
10.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G) VELJAČA	5,3%	5,6%	1,4%
11.	Industrijska proizvodnja - Njemačka (G/G) VELJAČA	-2,3%	-6,4%	-4,0%
12.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) VELJAČA	-1,2%	-6,6%	-0,2%
13.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) VELJAČA	-	5,5%	-0,4%
14.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G) VELJAČA	-1,3%	-2,1%	-2,3%
15.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) VELJAČA	-	40,3%	28,0%
16.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G) VELJAČA	-	-4,6%	-10,9%
17.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G) VELJAČA	-	-1,7%	0,3%
18.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G) VELJAČA	-	-7,1%	-1,0%
19.	Maloprodaja – Italija (G/G) VELJAČA	-6,0%	-5,7%	-6,7%
20.	Stopa inflacije – Nizozemska OŽUJAK	-	1,9%	1,9%

SAD

Tijekom proteklog tjedna objavljen je zapisnik s posljednje sjednice FOMC-a koja je održana 17. ožujka. Informacije objavljene u zapisniku nisu ublažile očekivanja da će monetarna politika u SAD ostati ultraekspanzivna sve dok ne postoje značajni dokazi koji će uvjeriti kreatore politike da su dostignuti agresivni ciljevi zaposlenosti i inflacije. Također, u zapisniku je istaknuto da će sve buduće odluke u monetarnoj politici vezano za pitanje ublažavanja monetarnih mjera biti utemeljene na aktualnom, a ne na prognoziranom ekonomskom progresu. U zapisniku je navedeno da su očekivanja ekonomskog rasta povećana. Prosječan očekivani rast GDP-a u 2021. godini je povećan na 6,5% u odnosu na raniju projekciju iz prosinca koja je iznosila 4,2%. Sedam od 18 članova FOMC-a očekuju povećanje raspona referentne kamatne stope do kraja 2023. godine, dok ostalih 11 očekuje da će kamatna stopa ostati nepromijenjena i tijekom 2023. godine. Značajno je da je svega nekoliko članova ovog tijela izrazilo zabrinutost da bi visoko ekspanzivni financijski uvjeti mogli voditi pretjeranim rizicima i mogli utjecati

na izgradnju financijske neravnoteže.

Ministrica financija Yellen je u prvom govoru o međunarodnoj ekonomskoj politici istaknula povratak Amerike na „globalnu scenu“, iznoseći kao argument usklađenu stopu poreza na dobit u glavnim svjetskim ekonomijama kao dio napora da se obnovi globalno vodstvo i kredibilitet sa saveznicima iz SAD nakon Trumpove unilateralne politike.

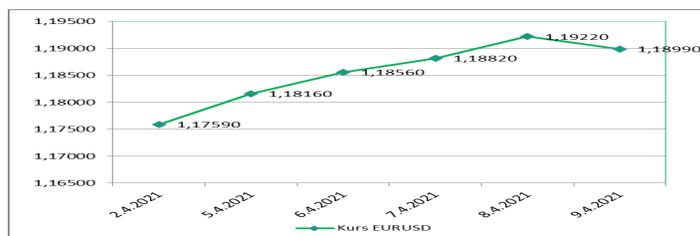
Predsjednica Feda iz Clevelanda Mester je izjavila da se ekonomska očekivanja SAD popravljaju, dodajući da bi Fed trebalo da se drži stimulativne monetarne politike kako bi pomogao dalji ekonomski rast i ostvario ciljeve pune zaposlenosti i inflacije od 2%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks uslužnog sektora	OŽUJAK	60,2	60,4	59,8
2.	PMI kompozitni indeks F	OŽUJAK	59,1	59,7	59,5
3.	ISM indeks uslužnog sektora	OŽUJAK	59,0	63,7	55,3
4.	Tvorničke porudžbine	VELJAČA	-0,5%	-0,8%	2,7%
5.	Porudžbine trajnih dobara F	VELJAČA	-1,1%	-1,2%	3,6%
6.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	2. travnja	-	-5,1%	-2,2%
7.	Trgovinska bilanca (u mlrd. USD)	VELJAČA	-70,5	-71,1	-67,8
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	3. travnja	680.000	744.000	728.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezap.za pomoć	27. mart	3.638.000	3.734.000	3.750.000
10.	PPI indeks proizvođačkih cijena (G/G)	OŽUJAK	3,8%	4,2%	2,8%
11.	Zalihe u veleprodaji (M/M) F	VELJAČA	0,5%	0,6%	0,5%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1759 na razinu od 1,1899.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Velika Britanija će pokrenuti šemu kreditiranja kako bi pomogla kompanijama pristup financiranju nakon ponovnog otvaranja ekonomije iz strogog lockdowna, nudeći im maksimalne kredite od 10 milijuna GBP. Ministar financija Sunak je izjavio da će krediti biti u rasponu od 25.001 do 10 milijuna GBP, koji će zamijeniti postojeće programe COVID19, i da će biti prioritet ove šeme grantova kako bi pomogli kompanijama da ponovo pokrenu trgovinu. Tim projektom će upravljati British Business Bank, a krediti će biti dostupni preko komercijalnih banaka, dok će vlada pružiti garanciju od 80%, sa rokom trajanja do kraja ove godine i ograničenjem kamata do 14,99%.

Prema istraživanju koje je provedeno od strane Deloitte, biznismeni u Velikoj Britaniji su tijekom I tromjesečja tekuće godine bili najoptimističniji od kada se ovo istraživanje provodi, a pod utjecajem uspostavljenog plana države o izlasku iz restrikcija uvedenih zbog pandemije, dok je rizik Brexita umanjeno. Jačanje poslovnog povjerenja je pojačalo očekivanja za zapošljavanja kao i poslovna ulaganja koja su se našla na najvišoj razini u posljednjih skoro šest godina. S druge strane, Trgovinska komora Velike Britanije je istaknula da je u grupi koja broji više od 2.900 izvoznika 41% imalo niži prihod po osnovi inozemnih prodaja u I tromjesečju tekuće godine, što je veći postotak u odnosu na 38% koliko je zabilježeno u IV tromjesečju 2020. godine.

Financial Times je objavio vijest da Velika Britanija i EU napreduju u pregovorima vezano za pitanje na koji način da primjene post Brexit trgovinska pravila u Sjevernoj Irskoj.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Registracije novih automobila (G/G)	OŽUJAK	-	11,5%	-35,5%
2.	PMI indeks uslužnog sektora F	OŽUJAK	56,8	56,3	49,5
3.	Kompozitni PMI indeks F	OŽUJAK	56,6	56,4	49,6
4.	RICS indeks cijena kuća	OŽUJAK	55%	59%	54%
5.	PMI indeks građevinskog sektora	OŽUJAK	55,0	61,7	53,3

Tijekom protekloga tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,85050 na razinu od 0,86831, dok je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3832 na razinu od 1,3707.

JAPAN

Tijekom protekloga tjedna, član MPC BoJ Noguchi je izjavio da je prioritet BoJ stvaranje radnih mjesta i poticanje inflacije, a ne zaštita financijskih institucija od posljedica smanjenih monetarnih olakšica. On je dodao da bi BoJ trebala da pripremi moguće opcije financiranja u slučaju da treba da pojača poticaje, ukoliko bude neophodno radi postizanja stabilnosti cijena i odgovarajuće razine radnih mjesta.

Analitičari predviđaju pad ekonomije Japana u I tromjesečju kao posljedicu uvedenog izvanrednog stanja u Tokiju i u drugim regijama zbog ponovnog rasta oboljelih od COVID19, čime se vrši pritisak na poduzeća, posebno uslužni sektor poput restorana i hotela.

Zvaničnik BoJ je izjavio da grupa od sedam najvećih svjetskih središnjih banaka ima mogućnost da uspostavi zajedničke platforme i pravila za vlastite digitalne valute kako bi se postavili temelji za efikasnija prekogranična plaćanja. Rukovoditelj odjela BoJ koji nadgleda razvoj digitalnih valuta (CBDC) Kazushige Kamiyama je izjavio da se uloga digitalne valute središnje banke razlikuje u naprednim ekonomijama sa snažnim bankarskim sustavom i u zemljama u razvoju koje mogu da koriste CBDS kako bi nadoknadile nedostatke u svojoj financijskoj infrastrukturi. Kamiyama je dodao da je zato bolje da se donesu zajednička pravila među zemljama sa sličnim ekonomskim strukturama, pa je i poželjno da BoJ razgovara o zajedničkim pravilima sa preostalih šest središnjih banaka. Ministar ekonomije Nishimura je izjavio da vlada planira da primjeni strože mjere protiv širenja pandemije COVID19 u gradovima Tokio, Kyoto i Okinawa od 12.travnja do 11. svibnja, nakon što je guvernerka Tokija Koike izjavila da će od Vlade tražiti da pooštri ograničenja u Tokiju, te je pozvala stanovnike da ne napuštaju grad.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI indeks uslužnog sektora F	OŽUJAK	46,5	48,3	46,3
2.	PMI kompozitni indeks F	OŽUJAK	48,3	49,9	48,2
3.	Zarade zaposlenih (G/G)	VELJAČA	-0,6%	-0,2%	-1,3%
4.	Potrošnja kućanstava (G/G)	VELJAČA	-5,0%	-6,6%	-6,1%
5.	Vodeći indeks P	VELJAČA	99,7	99,7	98,5
6.	Koincidirajući indeks P	VELJAČA	89,0	89,0	90,3
7.	Tekući račun (u mlrd JPY)	VELJAČA	2.000	2.916,9	644,4
8.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	VELJAČA	471,8	524,2	-130,1
9.	Bankroti (G/G)	OŽUJAK	-	-14,32%	-31,49%
10.	Povjerenje potrošača	OŽUJAK	35,5	36,1	33,9

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio blagi rast sa razine od 130,17 na razinu od 130,51. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 110,69 na razinu od 109,67.

NAFTA I ZLATO

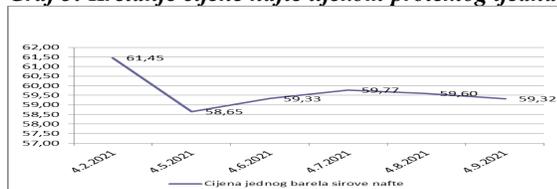
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 61,45 USD (52,26 EUR).

Početkom tjedna cijena nafte je zabilježila pad nakon nedavne odluke OPEC+ o spremnosti da povećava obujam proizvodnje. Također, postoji zabrinutost investitora oko toga na koji način će restriktivne mjere u Indiji utjecati na oporavak potražnje za ovim energentom. Isto tako, povećan broj zaraženih virusom COVID19 i dalje limitira tražnju, usprkos odluci OPEC+ da počne sa povećanjem proizvodnje u svibnju. Blagi rast cijene nafte zabilježen je u utorak, pod utjecajem snažnih ekonomskih pokazatelja objavljenih za SAD i Kinu. Pojedini analitičari smatraju da bi cijena nafte mogla biti limitirana odlukom OPEC+ o povećanju obujma ponude za više od 2 milijuna barela dnevno. Očekivanja OPEC+ o oštrom rastu tražnje u II tromjesečju su možda suviše optimistična, smatraju pojedini analitičari. Kao ograničavajući čimbenici u rastu cijene navode se lockdown u Europi, slabljenje kreditnog impulsa u Kini te jačanje dolara, što može ugroziti bilo koji značajan rast preko 60 dolara po barelu.

Tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte je zabilježila veoma blagi rast, usprkos poboljšanim očekivanjima ekonomskog rasta. Blaži rast cijene nafte rezultat je obnovljenih pregovora o nuklearnom sporazumu sa Iranom kojima se otvaraju mogućnosti ublažavanja sankcija na izvoz nafte iz ove zemlje. U četvrtak je cijena nafte smanjena nakon što su objavljeni podatci da su zalihe nafte u SAD značajno povećane, zbog pojačanog rada rafinerija, dok je tražnja prigušena u usporedbi sa razinama koje su zabilježene prije pandemije.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 59,32 USD (49,85 EUR). Promatrano na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 3,47%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremlili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.728,87 USD (1.470,25 EUR).

Početkom tjedna cijena zlata blago je smanjena, pod utjecajem procjena investitora o podacima sa tržišta rada u SAD koji su bili bolji od očekivanja, ali i implikacija oko plana potrošnje predsjednika Bidena. Sredinom tjedna cijena zlata je imala blagu tendenciju pada, jer su investitori očekivali objavljivanje zapisnika sa posljednjeg sastanka FOMC-a. Informacije objavljene u zapisniku nisu ublažile očekivanja da će monetarna politika u SAD ostati ultraekspanzivna, sve dok ne postoje značajni dokazi koji će uvjeriti kreatore politike da su dostignuti agresivni ciljevi zaposlenosti i inflacije. Također, u zapisniku je istaknuto da će se sve buduće odluke o monetarnoj politici vezano za ublažavanja monetarnih mjera biti utemeljene na aktualnom, a ne na prognoziranom ekonomskom progresu. Pojedini analitičari tumače da je kroz zapisnik FOMC-a naglašeno da se ekonomija i dalje nalazi daleko od dugoročnog cilja, te da će trebati neko vrijeme prije nego se uvjeti značajno poboljšaju, što bi značilo povlačenje sadašnje monetarne politike. Ovakvo prepoznat pesimističan ton Feda utjecao je na rast cijene zlata. Pored toga, u četvrtak je došlo do deprecijacije dolara, dok su podatci sa tržišta obveznica bili mješoviti, što je dalo dodatnu podršku rastu cijene zlata.

Cijena zlata je tijekom trgovanja u petak bila prilično volatilna te se kretala u intervalu između 1.750 i 1.731 dolara po unci. U petak je ponovo došlo do aprecijacije dolara te je cijena zlata smanjena.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.743,88 USD (1.465,57 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je zabilježila rast za 0,87%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

